

OPETUSMINISTERIÖ
Undervisningsministeriet

Tutkinnonuudistus ja uusi yliopisto

Anita Lehikoinen

23.9.2009

Bolognan prosessista ja sen toimeenpanosta Suomessa

- Bolognan prosessin alkuperäisenä tavoitteena eurooppalaisen korkeakoulutusalueen luominen mm.
 - yhteisten ja ymmärrettävien tutkintorakenteiden, laadunarvioinnin eurooppalaisen yhteistyön ja liikkuvuuden lisäämisen kautta.
- Bolognan prosessin vahvan muutosvoiman takana ollut, että siihen ovat osallistuneet hallitukset, opiskelijat ja korkeakoulut
- Tutkinnonuudistus toteutettiin ministeriön ja yliopistojen yhteistyöllä. Uudistuksen perusraamit määriteltiin kansallisesti opetusministeriövetoisesti, mutta tutkinnonuudistukseen liittyvä perustyö tehtiin korkeakouluyhteisöissä alakohtaisissa ryhmissä ja korkeakouluissa.
- Nyttemmin Bolognan prosessissa korostettu myös opiskelijakeskeisen kulttuurin synnyttämistä, osaamistulosten kuvaamista, elinikäistä oppimista, sosiaalista ulottuvuutta ja tutkintojen tuottamaa työllistyvyyttä. Tutkinnonuudistuksen toteutustapa ja korkeakouluissa tehty työ antavat hyvän pohjan myös näiden asioiden eteenpäin viemiselle.
- Tutkintorakenteen arviointi 2010 antaa lisää eväitä tutkintorakenteen kehittämiseksi

Yliopistouudistus

- Korkeakoulujen kokonaisuudistus: uuden yliopistolain toimeenpano, jatketaan korkeakoulujen rakenteellista kehittämistä, uudistetaan korkeakoulujen rahoitusta ja ohjausta, toimeenpannaan korkeakoulujen kansainvälistymisstrategiaa, kehitetään sektoritutkimuksen rakenteita sekä TKI-toiminnan kehittäminen
- Tavoitteena koulutuksen ja tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden vahvistaminen
- Korkeakoulujen päätösvaltaa lisätään ja hallintoa kehitetään. Taloudellisen ja hallinnollisen autonomian lisääminen tuo yliopistoille uusia edellytyksiä koulutuksen kehittämiseksi.
- Yliopistot ja ammattikorkeakoulut uudistavat strategiansa keväeseen 2010 mennessä. Tavoitteena on, että korkeakoulut tarkastelevat rooliaan muuttuvassa toimintaympäristössä, vahvistavat osaamiskeskittyviä keskinäisellä yhteistyöllä ja työnjaolla.
- Korkeakoulujen profiileissa voi ja tulee olla erilaisia painotuksia - valintoja on uskallettava tehdä
- Yliopistojen ja opetusministeriön neuvottelut käydään strategiatyön pohjalta₃

Muita keskeisiä tavoitteita

- Tutkinnonuudistuksen yksi keskeisiä tavoitteita oli myös tutkintoaikojen lyhentäminen
- Haasteena edelleen nopeampi siirtyminen työmarkkinoille (nopeuttamistyöryhmän tavoitteet), korkeakoulujen kansainvälistymisen tukeminen (korkeakoulujen kansainvälistymisstrategian toimeenpano), opetuksen ja ohjauksen johtamisen järjestäminen yliopistoissa
- Yliopistojen strategioiden perusteella kandidaattikoulutukseen kohdistuu muutospaineita, mm.
 - laaja-alaisempien kandidaattiohjelmien rakentaminen, jossa erikoistuminen tapahtuisi myöhemmässä vaiheessa (mm. opiskelijavalinnan kehittäminen)